

УДК 61:355+378.635.5

ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОЇ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ

Люлько О.М., Люлько Н.О.

Головне Управління охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації

Харківський державний університет будівництва та архітектури

Ключові слова: медицина катастроф, надзвичайні стани, підготовка медичного персоналу, військово-медична освіта

Однією з головних особливостей діяльності служби екстреної медичної допомоги в надзвичайних ситуаціях є її загальнодержавний характер і опора на існуючу сітку медичних закладів територіального і відомчого управління охорони здоров'я [1-3]. В Харківській області створена медична служба цивільної оборони області (МС ЦО), яка забезпечує надання медичної допомоги населенню області в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, можливих терористичних проявів, організованого переведення системи медичної служби цивільної оборони у режим роботи в надзвичайних ситуаціях.

Враховуючи, що МС ЦО в Україні, яка існує вже біля півстоліття та створювалася органами охорони здоров'я з урахуванням існуючої на той час мережі медичних закладів і установ при участі Червоного Хреста та призначалася для медичного забезпечення і захисту населення від факторів ураження хімічної, біологічної зброї, ліквідації стихійних лих та значних аварій, метою роботи було вивчення характеру підготовки фахівців цивільної оборони лікарень сучасності щодо дій при виникненні транспортних пригод.

Матеріали та методи дослідження

Існуюча система надання екстреної консультативної допомоги населенню Харківської області оцінювалася під час реальних подій з виникненням транспортних аварій, що сталися у 2009 році.

Результати та обговорення

На трасі державного значення Харків – Київ 15 березня 2009 року автомобіль

«Мерседес» зіткнувся з пасажирським автобусом ЛАЗ, внаслідок чого обидва загорілися. На місце події було виявлено п'ять загиблих з автомобіля «Мерседес». Решта потерпілих - водій та пасажирки автобусу ЛАЗ бригадами швидкої медичної допомоги були евакуйовані до лікувальних закладів м. Харкова (троє людей госпіталізовані у важкому стані, троє - стані середньої важкості, 13 – були легкопоранені).

Встановлено, що в ліквідації цих та усіх інших медико-санітарних наслідків надзвичайних ситуацій та випадків на транспорті брали участь підрозділи Державної служби медицини катастроф Харківської області. Інформування про дорожньо-транспортну пригоду (ДТП) та прибуття бригад швидкої невідкладної медичної допомоги було оперативним. Швидка медична допомога надавалася своєчасно і в повному обсязі. В залежності від характеру травм проводилося сортування постраждалих та їх подальша евакуація.

В усіх випадках транспортних пригод бригади швидкої медичної допомоги діяли виключно або самостійно, або через диспетчера територіальної служби медицини катастроф, тобто в даному випадку повністю виключалася діяльність начальника штабу цивільної оборони лікарні.

Це можна пояснити двома обставинами:

1. Фахівці цивільної оборони лікарень за своєю посадою безпосередньо не входять до структурних підрозділів медицини катастроф.
2. За своєю базовою освітою не перед-

бачена обов'язкова медична підготовка начальників штабів цивільної оборони лікарень.

Вихід з такою ситуації повинен бути таким. Перегляд умов для призначення, підготовки на посаду начальників штабів цивільної оборони лікарень. Зокрема, для осіб, які не мають медичної освіти проводити певні підготовчі курси з питань медицини катастроф. Враховуючи певний досвід роботи колишніх військових лікарів на посаді начальника штабу цивільної оборони лікарень, доцільно навчати фахівців з цивільної оборони у лікарнях разом у навчальних військових медичних закладах та закладах, де готують фахівців цивільної оборони, створивши спеціальну програму навчання такої категорії фахівців.

Таким чином, організація чіткої роботи етапів медичної евакуації, наступності та послідовності виконання лікувальних засобів постраждалим при дорожньо-транспортних пригодах можлива тільки завдяки ефективності діяльності територіальної служби медицини катастроф шляхом відпрацювання медиками першого контакту, фахівцями цивільної оборони лікарень практичних і організаційних навичок роботи в цих умовах.

Висновки

Доцільно фахівців з цивільної оборони для лікарень готувати як у закладах військово-медичної освіти так і навчальних закладів цивільної оборони, приділяючи увагу створенню навчальних курсів окремо для фахівців з базовою медичною і немедичною освітою.

Література

1. Медицина катастроф і медицина невідкладних станів. Навчально-методичний посібник /І.З. Яковцов, В.П. Аніщук, Б.В. Давидов та ін.- Х.:ХМАПО, 2007.- 96 с.
2. Медична експертиза професійна надійність на залізничному транспорті / О.М. Тубольцев, А.М. Артемюк, С.О. Щетиніна та ін. // Медицина залізничного транспорту України. —2003. — № 4. — С.4-5.

3. Діяльність служби медицини катастроф та медичної служби цивільної оборони при транспортних катастрофах. Методичні рекомендації / О.М.-Люлько, Б.В.Гунько, О.В.Галацан та ін. Х.:ХМАПО – 2008.- 24 с.

Резюме

ОРГАНИЗАЦИЯ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ МЕДИЦИНСКОЙ СЛУЖБЫ ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЫ

Люлько О.М., Люлько Н.О.

На примере работы государственной службы медицины катастроф в Харьковской области раскрываются особенности оказания неотложной медицинской помощи при возникновении дорожно-транспортных происшествий. Целесообразно подготовку специалистов по гражданской обороне для лечебных учреждений проводить как в учебных военно-медицинских учреждениях, так и в заведениях по подготовке специалистов гражданской обороны.

Ключевые слова: медицина катастроф, чрезвычайные состояния, подготовка медицинского персонала, военно-медицинское образование

Summary

ORGANIZATION OF MEDICAL SERVICE SPECIALISTS PREPARATION OF CIVIL DEFENSIVE

Lyul'ko O.M., Lyul'ko N.O.

On the example of work of government service of medicine of catastrophes in the Kharkov area the features of providing to the first medical aid open up in case of occurring of road traffic accidents. Expediently preparation of specialists on a civil defensive for medical establishments to conduct both in educational military medical establishments and in establishments on preparation of specialists of civil defensive.

Key words: disaster medicine, emergency conditions, training of medical personnel, military and medical education

Впервые поступила в редакцию 31.08.2010 г. Рекомендована к печати на заседании редакционной коллегии после рецензирования